

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.I.4130.22.2023

Kielce, dnia 03-02-2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XLII/291/2022 Rady Gminy Bliżyn z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie *szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, w części co do § 6 ust. 4 uchwały.*

Uzasadnienie

Rada Gminy Bliżyn na sesji w dniu 29 grudnia 2022 r. podjęła uchwałę nr XLII/291/2022 w sprawie *szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.*

Przedmiotowa uchwała została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 4 stycznia 2023 r. Organ nadzoru przesłał do rady gminy zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego, określając termin na złożenie wyjaśnień. Rada w piśmie z dnia 30 stycznia 2023 r. skierowanym do Wojewody przedstawiła swoje stanowisko w sprawie zastrzeżeń organu nadzoru do zapisów § 6 ust. 4 uchwały.

Przedmiotową uchwałę w § 6 ust. 4 Rada wprowadziła zapis, zgodnie z którym w przypadku zwłoki w opłacie powyżej dwóch miesięcy za świadczone usługi opiekuńcze, Kierownik (GOPS-u) może podjąć decyzję o wstrzymaniu pomocy.

W ocenie organu nadzoru, badającego legalność przedmiotowej uchwały, powyższy zapis uchwały wykracza poza upoważnienie ustawowe zawarte w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.). Przepis ten stanowi, iż Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W ramach tak wytyczonego upoważnienia rady gminy mieści się zatem wyłącznie kompetencja do wskazania przesłanek, których spełnienie zapewni korzystanie z usług opiekuńczych, przesłanek kształtujących cenę za usługę, przesłanek warunkujących częściowe lub całkowite zwolnienie od opłat za usługi oraz ustalenie porządku pobierania opłat za usługę opiekuńczą. Przepis ten nie daje natomiast radzie kompetencji do regulowania w akcie prawa miejscowego kwestii dotyczących wstrzymania świadczeń pomocowych na rzecz beneficjenta, a tym bardziej uzależniania udzielenia usług opiekuńczych od dokonania zapłaty za świadczone usługi z pomocy społecznej przez uprawnionego do tych usług.

Rada w zakresie zwolnienia od opłaty za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze została upoważniona jedynie do określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od tych opłat i zakres tego upoważnienia ustawowego nie obejmuje, w ocenie organu nadzoru, wprowadzenia przez organ gminy regulacji dotyczących wstrzymania przyznanego beneficjentowi świadczenia pomocowego. Zatem zawieranie postanowień w tym zakresie stanowi przekroczenie kompetencji przyznanej radzie gminy.

Z istoty aktu prawa miejscowego, jakim jest niewątpliwie przedmiotowa uchwała, wynika niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na modyfikacji powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub przekroczeniu w tworzeniu przepisów prawa miejscowego zakresu upoważnienia ustawowego. Organ gminy w stanowieniu aktów prawa miejscowego związany jest ramami stworzonymi przez ustawy i akty wykonawcze do ustaw. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto, normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalnie. Jednocześnie niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów przyznających określone uprawnienia, a także wywodzenie właściwości organu w danej sprawie w drodze analogii. Oznacza to, że realizując swą kompetencję, rada jest obowiązana uwzględniać wytyczne zawarte w przyznanym jej upoważnieniu. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby

to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Powyższa konstatacja wynika tak z istoty upoważnienia ustawowego, jak i z prawa adresatów norm prawnych do dobrej legislacji (vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 maja 2001 roku, sygn. akt III SA 2622/00; wyrok WSA Bydgoszcz z dnia 25 maja 2020, sygn. akt II SA/Bd 180/20). Nieprawidłowa realizacja normy kompetencyjnej stanowi istotne naruszenie prawa skutkujące stwierdzeniem nieważności takiej regulacji.

W konsekwencji powyższego, należało stwierdzić nieważność zapisu § 6 ust. 4 ww. uchwały, jako sprzecznego z prawem.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Rafał Nowak
Wicewojewoda Świętokrzyski